

Uluslararası Beşeri Bilimler ve Sanat Dergisi
International Journal of Humanities and Art

<http://www.trkdergisi.com>

Araştırma Makalesi / Research Article

e-ISSN:2757-6388

trk dergisi

2024

5(1):1/21

Geliş Tarihi / Receive : 30.05. 2024

Kabul Tarihi / Accepted : 01.07. 2024

Geleneksel Koro Eğitiminde Dalcroze Yaklaşım Modeli Dalcroze Approach Model in Traditional Choral Education

Ebru KEMALBAY EREN

Dr. Öğretim Üyesi / Anadolu Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Müzik
Bölümü Bestecilik ve Orkestra Şefliği Anasanat Dalı

ebrukee@gmail.com

0000-0002-9548-7637

Atıf/Cite as: KEMALBAY EREN, E. Geleneksel Koro Eğitiminde Dalcroze Yaklaşım Modeli :
Dalcroze Approach Model in Traditional Choral Education. *Trk Dergisi*, 5(1), 1-21.

İntihal /Plagiarism: Bu makale, en az iki hakem tarafından ve bir intihal programında incelenmiş intihal içermediği teyit edilmiştir. / This article has been reviewed by at least two reviewers and in a plagiarism program and has been confirmed to be free of plagiarism.

Geleneksel Koro Eğitiminde Dalcroze Yaklaşım Modeli

Öz

Bireysel ve toplu anlamda öğrencilerin yeteneklerini geliştirmek, sahne deneyimi kazandırmak ve topluluk bilincini güçlendirmek için önemli disiplinlerden biri olan koro eğitimi, öğrencilerin müzikle olan bağlarını güçlendirmekte ve müzikal kimliğin gelişmesinde büyük bir rol oynamaktadır. Önceleri yaygın olarak müzisyenlerden oluşan korolar günümüzde farklı meslek grupları ve yaşlarda da büyük ilgi görmektedir. Koro müziğine olan ilginin artması gerek ülkemizde gerekse özellikle Avrupa'da olmak üzere tüm dünya ülkelerinde giderek yaygınlaşmış; bu da ulusal ve uluslararası koro festival ve yarışmalarının çoğalmasını sağlamıştır.

Bu çalışmada sabit oturma düzenindeki geleneksel koro eğitimi ile Dalcroze öğretisi temeli doğrultusunda uygulanan aktif ve hareketli koro çalışmaları karşılaştırılmalı olarak ele alınmıştır. Bu karşılaştırmalarda bahsi geçen yöntemlerin derslerin verimliliğine etkileri, koro tınısındaki etkileri, müzikal ifade ve doğru nefes kullanımına katkıları kapsamında bu iki yaklaşımın olumlu ve olumsuz yönleri incelenmiştir. Anadolu Üniversitesi Devlet Konservatuarı Müzik Bölümü Orta Öğretim öğrencileriyle 2022-2023 eğitim-öğretim yılında yapılan koro derslerinde bu yaklaşımların etkileri gözlemlenmiştir. Eğitimin birinci döneminde klasik, ikinci döneminde ise Dalcroze öğretisi yaklaşımlarıyla çalışılmalar gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmaların sonucunda Dalcroze öğretisi anlayışı çerçevesinde öğrencilerin koro dersindeki motivasyon ve konsantrasyonlarının arttığı, derse karşı daha istekli oldukları, çalışma boyunca birbirini daha iyi dinledikleri, şarkı söylerken kendilerini daha iyi ifade ettikleri, doğru duruş ve söyleme pozisyonundaki farkındalıklarının arttığı gözlemlenmiştir. Bununla birlikte koronun tınısında hacim ve derinlik bakımından olumlu değişimler saptanmıştır. Seslerini daha parlak ve etkili olarak kullanmaya başlayan öğrencilerin bu sayede müzikal ifade ve tınısal bakımdan da önemli yol kat etikleri görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Koro, Çocuk Korosu, Müzik Eğitimi, Dalcroze, Ritmik

Dalcroze Approach Model in Traditional Choral Education

Abstract

Choral education, which is one of the important disciplines for developing students' individual and collective talents, gaining stage experience and strengthening community awareness, strengthens students' ties with music and plays a major role in the development of musical identity. Choirs, which used to be composed mainly of musicians, are now attracting great interest from different professional groups and ages. The increasing interest in choral music has become widespread both in our country and in countries all over the world, especially in Europe, which has led to the proliferation of national and international choral festivals and competitions.

In this study, traditional choral education with fixed seating arrangement and active and mobile choral studies based on Dalcroze's teaching were compared. In these comparisons, the positive and negative aspects of these two approaches were examined within the scope of their effects on the efficiency of the lessons, their effects on choral timbre, their contribution to musical expression and correct breathing. The effects of these approaches were observed in the choral lessons held with the secondary education students of Anadolu University State Conservatory Music Department in the 2022-2023 academic year. In the first semester of the training, studies were carried out with classical approaches and in the second semester with Dalcroze teaching approaches. As a result of these studies, it was observed that within the framework of Dalcroze's teaching, students' motivation and concentration in choir lessons increased, they were more enthusiastic about the lesson, they listened to each other better during the study, they expressed themselves better while singing, and their awareness of correct posture and singing position increased. It was observed that the students, who started to use their voices more brightly and effectively, made significant progress in terms of musical expression and timbre.

Keywords: Choir, Children's Choir, Music Education, Dalcroze, Rhythmic

Giriş

Yirminci yüzyıl başlarında özellikle Avrupa’da eğitimin birçok alanında olduğu gibi müzik eğitiminde de yeni yaklaşım arayışlarına girilmiş, çok sayıda pedagojik yöntemler ortaya çıkmıştır. Batının gerisinde kalmama anlayışından hareketle; Cumhuriyet dönemi modernleşme politikaları içinde gerçekleştirilen eğitsel politikalar içerisinde sanat alanında özellikle de müzik alanında pek çok değişim yapılmıştır. “Genelde sanat alanlarında ve özellikle de müzik alanına müdahale ederek yapılmaya çalışılan değişimin en önemli sebeplerinden biri müziğin işitme duyusuna hitap eden ve diğer alanlara oranla dinleyicisine ulaşmasının daha kolay olması gerçeğidir” (Demirçe Altıntaş, 2022: 1508). Bu değişimler içerisinde en önemlisi olarak öğretmen merkezli eğitim anlayışının hemen hemen her alanda yerini giderek öğrenci merkezli eğitime bırakması düşünülebilir. Martenot, Kodaly, Orff, Hindemith ve Dalcroze gibi önemli müzisyen ve pedagogların, uygulama yöntemleri farklı ancak özünde bireyin müzikal algı ve becerisinin gelişimine katkıda bulunacak yöntemler geliştirdiği bilinmektedir. Kodaly yaklaşımıyla, seslerin yüksekliği, ritim, ezgisel yapılar ve form bilgisi, iki seslilik, diziler içerisinde kanonlar ve daha pek çok çalışma bir ders ya da koro çalışması içerisinde aynı anda ele alınabilmektedir (Türkmen*- Göncü**, 2018: 910). Orff-Schulwerk yaklaşımının temelinde ses dalgalarından meydana gelen bir enerji olan müziğin, insan bedeninde kalp atışlarıyla bir enerji olan sese dönüşmesinin yattığı görülmektedir (Aycan, 2017: 6). Dalcroze ritmik; müzik ve hareket bileşimine dayanan ve müzikal duyarlılığı geliştirmeyi amaçlayan bir eğitim yöntemidir. Kuramsal bilgidен önce müzik için fiziksel deneyim edinilmesini sağlar. Beden, müzikal harekete dayalı fiziksel bellek kazanır (Kemalbay, 2004: IV)

Emil Jaques-Dalcroze tarafından geliştirilen, ritim ve bedensel hareket temeline dayanan Ritmik yöntemine göre doğru bir müzik eğitimi ancak hareket ve müziğin iç içe geçtiği bir pedagojik yaklaşımla gerçekleşebilmektedir. Dolayısıyla harekete dayalı duyumsallık anlamına gelen ve bedensel zekayı ortaya çıkaran kinestetik olgusu, Dalcroze’un yönteminde büyük bir önem taşımaktadır. Müziğin temel unsurlarının zihin ve vücut koordinasyonlarının etkili bir şekilde kullanılarak öğretilmesi, ritmik yöntemini diğer yöntemlerle karşılaştırıldığında farklı bir yere oturtmuş ve yirminci yüzyıl Avrupa müzik tarihinde sıklıkla başvurulan bir eğitim sistemi olarak kabul edilmesine yol açmıştır. Dalcroze yöntemi; müzik, pedagoji, sahne sanatları (dans, tiyatro, bale), terapi ve rehabilitasyon gibi çok çeşitli alanlarda kullanım alanı bulunan zengin bir öğreti olarak bilinmektedir. Bu öğretinin temelinde, müziğin fiziksel hareketlerinin ritmik egzersizler aracılığı ile öğretilmesi yatmaktadır. Birey, müziği sadece duymakla kalmamakta, aynı zamanda onu bedeninde hissederek öğrenmektedir. Bu yöntemle yapılan çalışmalar müzik ve sahne

sanatları alanlarında sabit/değişken tempo duygusunu ve müzikal ifadeyi geliştirmeye yararken; terapi ve rehabilitasyon alanında bilişsel ve fiziksel fonksiyonları iyileştirme, hareket koordinasyonunu geliştirme ve duygusal ifadeyi destekleme gibi çeşitli terapötik etkiler yarattığı görülmüştür. Günümüzde müzik eğitiminin birçok alanında kullanılan bu yöntem koro eğitimlerinde de ihtiyaç duyulmakta ve kullanılmaktadır.

1. Koro Eğitiminin Temel Unsurları

Koro eğitimi, bireylerin vokal becerilerini geliştirmeyi, müzikal anlayışlarını genişletmeyi ve grup içinde uyum sağlamayı hedefleyen önemli bir müzik eğitimi alanıdır. Bireysel ses eğitimi ve teknikleri temel alan koro eğitimi, disiplinler arası bir yaklaşımı benimsemekle birlikte aynı zamanda da koro eğitimini etkili ve verimli hale getirerek koro üyelerinin müzikal becerilerini geliştirme ve koro performanslarını daha etkili kılma konusunda kritik bir rol oynamaktadır. Bu disiplinlerin doğru şekilde uygulanması, koro eğitiminde başarıyı ve kaliteyi de doğrudan etkilediği bilinmektedir. Koro eğitiminin temel disiplinleri arasında önemli bir yeri olan ana unsurlar şu şekilde sıralanabilir:

Vokal Teknikler: Koro eğitiminin temel disiplinleri arasında vokal tekniklerin öğretilmesi ve geliştirilmesi büyük önemi taşımaktadır. Doğru nefes tekniği, sesin doğru şekilde üretilmesi ve kullanılması, ses rengi ve tonunun kontrolü gibi konular koro üyelerinin vokal performanslarını olumlu yönde etkilediği görüşü hakimdir. Başarılı bir koro eğitimi için vokal tekniklerin titizlikle işlenmesi ve uygulanması gerekmektedir.

Koro eğitimi, çocukların müzikal gelişimlerine katkıda bulunurken aynı zamanda sahne performansı ve grup dinamiği becerilerini geliştirmelerine de olanak sağlamaktadır. Bu bağlamda çocuk korolarında vokal tekniklerinin kullanılması büyük bir önem taşımaktadır. Özellikle çocuklar için vokal tekniklerin doğru öğretilmesi, ses sağlığını korumak ve geliştirmek açısından kritik bir rol oynamaktadır. Doğru vokal teknikleriyle donatılan çocuklar, müzikal performansları sırasında seslerini etkili bir şekilde kontrol edebilmekte, doğru cümleme yapabilmekte ve sahne performanslarını daha etkili hale getirebilmektedir. Bu nedenle, çocuk korolarında vokal tekniklerin öğretilmesi ve uygulanması, müzikal yeteneklerin geliştirilmesi ve koro performanslarının kalitesinin artırılması açısından hayati bir öneme sahiptir.

Müzik Teorisi: Müzik teorisi, müzikal yapıları anlamak ve yorumlamak için temel bir araç olup, çocuk korolarında bu prensiplerin öğretilmesi büyük bir önem taşımaktadır. Müzik teorisi, temel müzik eğitiminin bir parçası olup, ses eğitimi ve şarkı öğretimi aşamalarının hem hazırlayıcısı, hem de

destekleyicisi rolindedir (Değer; AYTEPE, 2009: 148). Müzik teorisi, çocuklarda nota okuma, müzikal formları tanıma, armonik yapıları anlama ve ritmik öğelerin doğru şekilde uygulanması gibi becerileri kazandırmaktadır. Bu sayede çocuklar, müzik eserlerini daha derinlemesine kavrayabilmekte ve ustalıkla icra edebilmektedirler. Ayrıca müzik teorisi, zihinsel ve bilişsel yeteneklerin gelişimine de katkı sağlayarak çocukların yaratıcılığı ve problem çözmedeki becerilerini desteklemektedir. Müzik teorisi eğitiminin çocuk korolarında müzikal anlayışı derinleştirdiği, teknik becerileri ve grup içindeki uyumu güçlendirdiği görülmektedir. Bu nedenle, müzik teorisi eğitiminin çocuk korolarında kapsamlı ve doğru şekilde uygulanması, çocukların müzikal gelişimlerini en üst düzeye çıkarmak için temel bir gereklilik olduğu düşünülmektedir.

Dinleme Becerisi ve İfade Yeteneği: Dinleme becerisi ve ifade yeteneği, çocukların müzikal ve kişisel gelişiminde rol oynayan önemli olgulardır. Dinleme becerisi, doğru şekilde geliştirildiğinde çocukların müziği dikkatle dinleme, sesleri ayırt etme, anlamlandırma ve kavramasına katkıda bulunmakla birlikte aynı zamanda iletişim becerilerini güçlendirmekte, empati yeteneklerini artırmakta ve bilişsel kapasitelerini zenginleştirmektedir. İfade yeteneği ise; çocukların duygularını ve düşüncelerini müzik aracılığıyla etkili bir şekilde ortaya koyma becerisi olarak bilinmektedir. Müzikal alanda ifade yeteneği, çocukların duygusal zekalarını geliştirmekte, özgüvenlerini artırmakta ve yaratıcılıklarını desteklemektedir. Sahne performanslarında duygularını vokal olarak ifade etme kabiliyetleri, çocukların kendilerini daha güçlü hissetmelerine vesile olmaktadır. Dinleme becerisi ve ifade yeteneğinin geliştirilmesi, çocukların kendilerini müziğin diliyle ifade etmelerine olanak tanırken aynı zamanda duygusal ve sosyal becerilerini de zenginleştirmektedir. Çocuk koroları, dinleme becerisi ve ifade yeteneğinin gelişimine katkıda bulunan özel bir ortam sağlamakla birlikte aynı zamanda da müzik eğitimi sürecinde çocuklara bu temel becerilerini geliştirme fırsatı sunmaktadır. Çocuklar, bu yolla müziği daha derinlemesine deneyimleyerek kendilerini müzik aracılığıyla ifade etmede de yol kat etmektedirler.

Grup Çalışması ve Uyum: Çocuklar için müzik eğitiminin önemli bir bileşeni olan koro eğitimi, grup çalışması ve uyumun geliştirilmesi bakımından kilit bir rol oynamaktadır. Grup çalışması, çocukların bir arada müzikal eserler üzerinde çalışarak ortak bir hedefe doğru ilerlemesini sağlayan önemli bir süreç olarak görülmektedir. Bu sayede çocuklar, birlikte çalışmanın gücünü deneyimlerken sorumluluk alma ve istekli iş birliği yapma gibi sosyal becerileri öğrenir ve geliştirirler.

Uyum ise grup içindeki her bireyin birbirini anlaması, desteklemesi ve birlikte uyum içinde hareket etmesini ifade etmektedir. Çocuk koroları, çocuklara farklı yeteneklere sahip bireylerin bir arada uyum içinde çalışma

ve performans sergileme becerisini kazandırmaktadır. Uyum, grup içerisindeki iletişimi güçlendiren, çocukların birlikte başarıya ulaşmalarını sağlayan ve bireysel farklılıkların bir zenginlik olduğunu öğreten bir olgudur. Grup çalışması ve uyumun geliştirilmesi, çocukların sosyal becerilerini güçlendirirken aynı zamanda takım ruhu ve dayanışma duygusunu pekiştirmektedir.

Repertuar Çeşitliliği: Çocuk korolarında repertuar çeşitliliği, müzikal yetenekleri, deneyimleri destekleyen önemli bir unsur olarak karşımıza çıkmaktadır.

Bu çeşitlilik, çocuklara farklı müzikal türleri, dönemleri ve kültürel zenginliği keşfetme fırsatı sunmakla birlikte çocukların duygusal ifade yeteneklerini geliştirmede, vokal tekniklerini çeşitlendirmede dil kullanım becerilerinin gelişiminde önemli bir rol oynar. Yerel ve uluslararası müzik repertuarından seçilen eserler sayesinde çocukların kültürel farkındalıkları artar ve müzikal mirasları keşfetmelerine olanak tanınır. Çocuk korolarında repertuar çeşitliliği, çocukların müzikal deneyimleri ve gelişimlerini desteklenmektedir.

2. Çocuk Korolarında Tını Oluşturmanın Temel Unsurları: Teknik ve Duygusal Derinlik

Çocuk korolarında tını oluşturabilmenin temel unsurlarından biri, teknik ve duygusal derinliği aynı anda sağlayabilme becerisidir. Bu beceri, çocukların seslerini doğru ve etkili bir şekilde kullanmalarını ve müzikal eserleri duygusal olarak derinlemesine ifade edebilmelerini sağlar. İyi bir tını oluşturmanın temelinde yatan teknik ve duygusal derinlik, çocukların vokal yeteneklerini geliştirmekle kalmaz, aynı zamanda müzikal performanslarını da daha etkileyici hale getirir.

Teknik derinlik, çocukların vokal tekniklerini doğru bir şekilde uygulamaları ve seslerini kontrollü bir şekilde kullanmaları anlamına gelir. Doğru nefes alma, doğru ses çıkarma tekniği ve doğru vokal pozisyonlar gibi teknik unsurlar, çocukların seslerini daha güçlü ve net bir şekilde kullanmalarını sağlar. Bu teknik yeterlilik, çocuk korolarının ses kalitesini yükseltir ve homojen bir tını oluşturmalarına yardımcı olur.

Duygusal derinlik ise, çocukların icra ettikleri eserleri anlamlandırma ve dinleyicilere bu derinliği hissettirebilmesidir. Eserlerin, sadece doğru notalarla söylenmesinden ziyade, duygusal içeriğinin de doğru ifadeyle yansıtılması bir hayli önemlidir.

Bu unsurların bir arada kullanılması, çocukların hem teknik açıdan sağlam performans sergilemelerini hem de duygusal olarak etkileyici ve derin müzikal deneyim kazanmalarını sağlar.

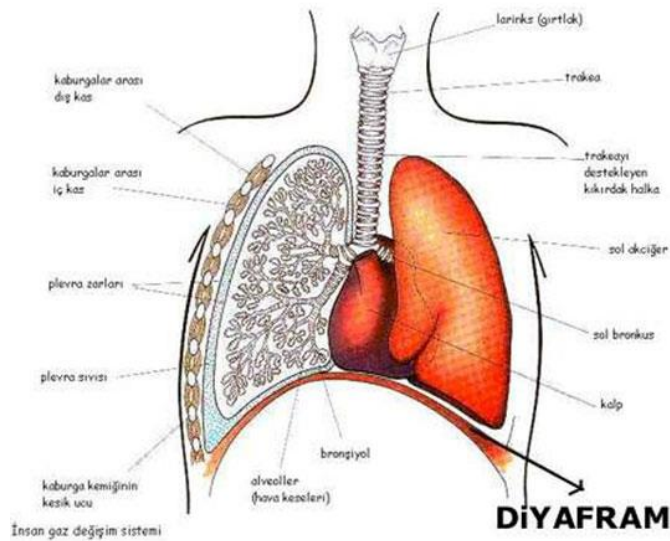

2.1. Teknik Unsurlar:

Sesin Fiziksel Özellikleri ve Teknik Beceriler

Sesin fiziksel özellikleri ve teknik beceriler, müzikal performansların temel unsurları olarak düşünülebilir. Sesin fiziksel özellikleri, sesin üretildiği ses tellerinin yapısı ve vücuttaki ses üretim süreçlerini içermekte olup, doğru nefes alma, sesin doğru şekilde yönlendirilmesi, vokal pozisyonlar ve ağız yapısı gibi unsurlar sesin kalitesi, tonu, gücü ve esnekliği üzerinde etkili olmaktadır. Teknik beceriler ise, sesin kontrol edilmesi, doğru notaların söylenmesi, vokal tekniklerin uygulanması gibi konuları kapsamaktadır. Sesin fiziksel özellikleri ve teknik becerilerinin sağlanabilmesi doğru nefes tekniği, vokal pozisyon ve ağız yapısı, vokal teknikler, diksiyon ve telaffuz unsurlarının doğru kullanılmasına bağlıdır. Koro derslerinde sesin fiziksel özellikleri ve teknik becerilerin öneminin vurgulanması, çocukların bu alanlarda gelişimlerini destekleyecek eğitimler ve çalışmaların yapılması iyi bir koro oluşumu için büyük önem arz etmektedir.

a. Doğru Nefes Tekniği: İyi bir tını oluşturmanın temelini doğru nefes alma tekniği oluşturur. Çocuklar, diyaframlarını yetkin bir biçimde kullanabilme becerisini kazandığında doğru nefes almaları sayesinde seslerini destekleyebilir ve güçlü, dolgun tınlar elde edebilirler. Sesli vokalleri doğru bir şekilde üretmek için doğru nefes alımı ve diyafram desteği önemlidir. Çocuğun diyafram nefesi almayı öğrenmesi, ses kontrolünü ve gücünü artırır. Bu, havayı yavaşça ve kontrollü bir şekilde salmalarını sağlar ve sesli vokalleri daha net ve sürdürülebilir kılar.

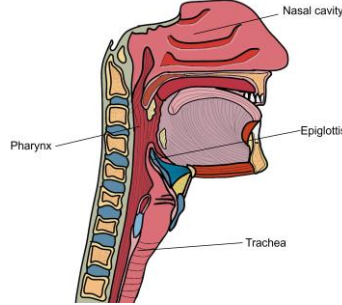

Şekil 1. Diyafram Yapısı (<https://www.diyafram.gen.tr/solunum-sistemi-diyafram.html>)

b. Vokal Pozisyon ve Vokal Teknikler::

Ses hareketin ürünüdür. Hareket eden bir cisim titreşir ve ses dalgalarını oluşturur (Say, 2019: s.11). Ses üretimi, doğru nefes tekniği, vokal pozisyon, ağız yapısı, vokal teknikler ve diksiyonun doğru kullanımıyla sağlanır. Ses, ses tellerinin hava akımının titreşimiyle oluşturduğu titreşimlerdir. Bu titreşimler, ses tellerinin elastik özelliklerinden kaynaklanır ve ses tellerinin birbirleriyle temas etmesi ve ayrılmasıyla gerçekleşir. Bu süreç, hava basıncının ses tellerinin titreşimleri üzerindeki etkisiyle kontrol edilir. Vokal sesin oluşumunda laringeal (gırtlak) ve rezonans bölgeleri de önemli rol oynar. Sesin yüksekliği, frekansı ve rengi, ses tellerinin titreşim hızı ve rezonans bölgeleriyle ilişkilidir. Vokal eğitimde, bu fizyolojik süreçlerin anlaşılması ve doğru tekniğin uygulanması sesin sağlıklı ve etkili bir şekilde kullanılmasını sağlar.

Sesin üretiminde, rezonans oluşumunda ve nefes alma sürecinde burun boşluğu (nasal cavity), epiglottis, farinks (yutak) ve soluk borusu (trachea) anatomik olarak önemli rol oynar.

Şekil 2. Ses Üretimi (<https://quizlet.com/explanations/questions/draw-and-label-the-following-major-parts-of-the-respiratory-system-on-the-sagittal-head-diagram-epiglottis-pharynx-trachea-nasal-cavity-c5c2d9cf-a8712c04-10b6-44ff-b651-dff5946c1aa0>)

Çocuk korolarında doğru ve kaliteli ses üretiminin sağlanmasında vokal pozisyon ve ağız yapısının etkisi büyük bir öneme sahiptir. Doğru vokal pozisyonu, sesin gücünü, tonunu ve kalitesini artırarak sesin homojen ve dengeli bir şekilde üretimini destekler. Ayrıca, vokal tekniklerin düzenli olarak çalışılması, çocukların seslerini korumalarına ve uzun süreli performanslar sergilemelerine yardımcı olur.

c. Diksiyon ve Telaffuz: Çocuk korolarında diksiyon ve telaffuz çalışmaları, sözcüklerin doğru ve açık bir şekilde ifade edilmesini sağlayarak seslerin anlaşılabilirliğini artırmak açısından önemli bir rol oynamaktadır. Net ve

anlaşılır bir diksiyon, dinleyicilere tınıyı daha etkili bir şekilde iletmeye yardımcı olur. Kelimelerin doğru telaffuzu, müziğin anlamını ve duygusunu vurgular. Kelime sonlarına gelen "ş, r, t, k" gibi sessiz harflerin doğru şekilde söylenmemesi durumu, diksiyon ve telaffuz hatalarına yol açabilecek önemli bir konudur. Sessiz harflerin doğru bir şekilde söylenmemesi, sözcüklerin anlaşılabilirliğini azaltabilir ve şarkı sözlerinin net bir şekilde iletilmesini engelleyebilir. Sessiz harflerin doğru şekilde söylenmesi, genel diksiyonun ve ses kalitesinin artırılmasına katkıda bulunur ve çocukların seslerinin daha etkili bir şekilde kullanmalarını sağlar. Doğru diksiyon ve telaffuz, çocukların sözlü ifade yeteneklerini ve özgüvenlerini yükseltirken aynı zamanda dil becerilerini geliştirir. Bu nedenle, çocuk korolarında diksiyon ve telaffuz çalışmalarının düzenli olarak yürütülmesi ve önemi vurgulanmalı, çocukların sözel ifade becerilerini ve müzikal performanslarını geliştirmelerine destek olunmalıdır.

Sessiz harflerin doğru şekilde söylenmesi konusunda çocuk korolarında çözüm önerileri şunlar olabilir:

- Eğitim ve Öğretim: Çocuklara diksiyon ve telaffuz konularında eğitim verilmeli ve doğru ses çıkarma yöntemleri öğretilmelidir. Bu eğitimler, seslerin nasıl doğru şekilde çıkarılacağı, vurgulama ve tonlama teknikleri gibi konuları kapsamalıdır.
- Pratik ve Egzersizler: Kelime sonlarına gelen "ş, r, t, k" gibi sessiz harflerin doğru şekilde söylenmesi için çocuklarla düzenli pratik ve telaffuz egzersizleri yapılmalıdır.
- Geribildirim ve Düzeltmeler: Çocukların performansları sırasında seslendirme hataları fark edildiğinde hemen geri bildirim verilmeli ve düzeltmeler yapılmalıdır. Bu sayede çocuklar doğru telaffuz alışkanlıklarını kazanarak daha net ve anlaşılır şekilde sözcükleri seslendirebilirler.
- Modelleme: Öğretmenler ve deneyimli koristler, çocuklara doğru ses çıkarma ve telaffuz konusunda rol model oluşturmalarıdır. Çocuklar, bu örnekleri takip ederek doğru telaffuz alışkanlıklarını geliştirebilirler.
- Motivasyon ve Teşvik: Çocukların seslendirme konusundaki gelişimlerini teşvik etmek ve motive etmek önemlidir. Başarıları takdir edilmeli ve doğru ses çıkarma konusundaki ilerlemeleri desteklenmelidir.

Bu çözüm önerileri doğrultusunda çocuk korolarında seslendirme ve telaffuz konusundaki hataların azaltılması ve doğru ses çıkarma alışkanlıklarının kazandırılması sağlanabilir. Bu sayede çocuklar daha etkili ve profesyonel seslendirme performansları sergileyebilirler.

2.2. Duygusal Unsurlar: Müziğin İfade Gücü ve Derinliği

Çocuk korosunda müziğin ifade gücü ve derinliğini sağlayan unsurlar hem duygusal hem de teknik açıdan önemli bir role sahiptir. Müzik, duyguları ifade etmenin en güçlü araçlarından biridir. Çocuk koroları, şarkı sözlerini duygusal olarak anlamlı bir şekilde aktararak dinleyicileri etkilemekte ve iletişim kurmada güçlü bir araç haline getirmektedir. Müziğin ifade gücü ve derinliğini sağlayan unsurları şöyle gruplayabiliriz:

Müzikal İfade: Çocuklar, müzikal ifadelerini güçlendirmek için şarkı sözlerinin anlamını anlamalı ve duygusal olarak içselleştirmelidirler. İçselleştirilen müzik, dinleyiciler üzerinde de derin etki bırakacaktır.

Grup Dinamiği: Koronun temel taşı olan grup dinamiği iletişim ve uyumla kendini gösterir. Ayrıca performansı etkileyen önemli faktörlerden biridir.

Sahne Rahatlığı: Rahat ve güvenli bir ortamda sahne almak, çocukların özgüvenlerini artırır. Bu sayede deneyim kazanan çocuklar performans olarak da güçlenecektir.

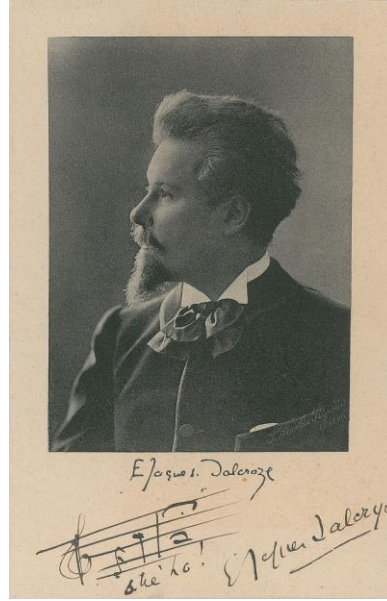
2.3. Teknik ve Duygusal Dengenin Sağlanması

Koroda etkileyici bir tını oluşturmak, sağlam vokal teknik ile duygusal ifadeyi dengelemeyi gerektirir. Teknik becerilerin ustalığı, doğru ses üretimi için temel oluştururken, duygusal bağlantı ve ifade gücü, müziğin derinliğini ve etkisini artırır. Bu nedenle, korolarda tını oluşturmanın anahtarı, teknik ve duygusal unsurları bir araya getirerek denge kurmaktır.

3. Dalcroze Yöntemi ve Temel Kazanımları

Adını, İsviçreli müzik eğitimcisi ve orkestra şefi olan Emile Jaques-Dalcroze'den alan yöntem, müziği beden ve hareket üzerinden algılama, anlama ve ifade etme üzerine odaklanır. Bu yöntem, öğrencilerin müziği sadece işitsel olarak değil, aynı zamanda bedenleri aracılığıyla deneyim kazandırarak daha bütünsel bir şekilde kavramalarını sağlar. "Yöntemin temel amacı, öğrencilerin ders sonunda "biliyorum" demek yerine "deneyimledim" demelerini sağlamaktır ve böylece kendilerini ifade etme arzusu yaratmaktır; çünkü bir duygunun derin etkisi, onu başkalarına paylaşma isteği uyandırır" (Dalcroze, 1967: 63).

Şekil 3. Emile Jaques Dalcroze (<https://www.rrauction.com/auctions/lot-detail/33554110471575-emile-jaques-dalcroze>)

Ritmik, solfej ve doğaçlama olmak üzere üç farklı öğrenme aracından oluşan Dalcroze yaklaşımında uygulanabilen yaygın ritmik çalışmaları arasında öğrencilerin müzik eşliğinde yürüme, koşma ve sıçrama hareketleri yer alır. Tipik bir ders, öğretmenin piyanoda doğaçlama yaparken öğrencilerin müziğe özgürce hareket ettiği, genellikle çıplak ayakla gerçekleşen bir etkinliktir. Dalcroze, öğrencilerin müziğin akışını kesintiye uğratmadan müziksel bir tepki vermesi gereken hızlı reaksiyon egzersizleri geliştirmiştir. Öğrenciler genellikle ellerinde ve ayaklarında farklı ritmik değerleri uygularlar. Bu tür bir egzersiz, öğrencilerin ayak partisinde süre birimi yürümelerini ve elleriyle sekizlik notaları vurmalarını içerir. "Hopp" kelimesi gibi daha önceden belirlenen bir sinyal ile el ve ayak partisinde rol değişimi yapılır. Bu tarzda yapılan çalışmalar reaksiyon odaklı olup, refleks, koordinasyon, denge ve konsantrasyon gelişimini amaçlayıp, algı bilincini artırmaktır.

Dalcroze Öğretisi Ekseninde Koroda Yeni Yaklaşımlar

(New Approaches in Choir in the Axis of Dalcroze Teaching)

Şekil 4. Emile Jaques Dalcroze Eurhythmics Öğrencileri (<https://dalcroze.com/dalcroze-eurhythmics/emile-jaques-dalcroze/>)

Kemalbay Eren (2019), "Emile Jaques-Dalcroze ve Ritmik Yöntemi" konulu çalışmasında, solfej-kulak eğitimi, hareket ve doğaçlama prensipleri üzerine kurulan bu yöntemin amaçları ve temel kazanımlarını şu şekilde aktarmıştır:

- Müzikle beden koordinasyonunun sağlanarak yeni bir ifade biçiminin geliştirilmesi,
- Güçlü bir ritim duygusuyla müziği kavrama yetisinin geliştirilmesi,
- Spontan ifade yeteneklerinin geliştirilmesi,
- Müziği ifade edecek doğru hareket ve jestlerin geliştirilmesi,
- Müzikal ölçü kavramının, müzikal bilincin ve duyarlılığın geliştirilmesi,
- Bedenin müzikal bir kimlik kazanması,
- Belleğin kuvvetlendirilmesi,
- İşitme duyarlılığını geliştirerek iyi bir kulağa sahip olunması,
- Oto kontrolün sağlanması,
- Yaratıcılık dahilinde yeni refleksler edinilmesi,
- Kas sisteminin geliştirilmesi,
- Dikkat, konsantrasyon ve farkındalığın sağlanması (s. 139).

Dalcroze yöntemi, öğrencilere müzikal eserleri zaman, alan ve enerji bağlamında keşfetme ve yorumlama fırsatı sunarak müzikal duyarlılıklarını ve becerilerini artırır. Bu yaklaşım, öğrencilerin müziği bütünsel ve somut bir şekilde deneyimlemelerine olanak tanırken, aynı zamanda özgürce ifade etmelerini sağlar. "Uzun veya kısa, sağlam veya zayıf, hızlı veya yavaş olsun, herhangi bir hareketin var olabilmesi için belirli bir minimum mekân ve zaman gerekir" (Bachmann, 1995: 27).

3. Çocuk Korolarında Dalcroze Yaklaşımı

Günümüz çocuk korolarında hareket ve jestlerin kullanımı, koro performanslarının görsel ve duygusal etkisini artırmak amacıyla önemli bir unsurdur. Bu unsurlar, koroların sahne performanslarını zenginleştirerek izleyicilerde daha büyük bir etki bırakmaktadır. Akademik perspektiften ele alındığında, hareket ve jestlerin kullanımı, drama eğitimi, sahne sanatları ve psikodrama disiplinleriyle ilişkilendirilmektedir. Bu disiplinler, çocukların sahne varlığını güçlendirmek, duygusal ifade yeteneklerini geliştirmek ve performans kalitesini artırmak amacıyla jest ve hareketin önemini vurgulamaktadır. Aynı zamanda, hareket ve jestlerin doğru ve anlamlı bir şekilde kullanılması, müzikal anlatının derinleşmesine ve koro performansının bütünsel etkisini artırmasına yardımcı olmaktadır.

Müzik ve hareket ilişkisi söz konusu olduğunda akla ilk gelebilecek yaklaşım Dalcroze yöntemidir. Bu yöntemde, koro üyeleri müzikal yapıdaki ritim ve armoniyi hissederek bedenleriyle eşlik ederler. Dalcroze yöntemi, öğrencilerin ses ve ritim farkındalığını geliştirmesine katkıda bulunmakla birlikte beden dili ve jestlerin kullanımıyla müzikal anlatımı destekleyerek performansın bütünsel bir deneyime dönüşmesini sağlamaktadır. Beden farkındalığı ve ses-ritim algılama yeteneğimizi geliştirebilme konusunda Dalcroze (1967) şu görüşleri dile getirmektedir

Sesin farkındalığı, zihin ve tüm varlığın, hiçbir ses veya enstrüman kullanmadan herhangi bir ses dizisi veya kombinasyonunu "yerleştirme" yeteneğidir; ayrıca hangi seslerin bir arada olduğunu karşılaştırarak herhangi bir melodi veya uyumu ayırt edebilme yeteneğidir. Bu farkındalık hem kulak hem de ses deneyimlerinin tekrarlanmasından sonra kazanılır. Tüm bedensel hareketler aracılığı ile ritimleri fark etme ve algılama yeteneğimizi geliştirebiliriz (s. 36).

Müzik eğitiminde çocuklara farklı ve etkili pedagojik yaklaşımların kullanılması, müzikal gelişimlerini desteklemek ve onların müziği derinlemesine kavramalarını sağlamak açısından önemlidir. Bu bağlamda, Dalcroze yaklaşımının çocuk korolarında uygulanması, öğrencilerin müzikal

Dalcroze Öğretisi Ekseninde Koroda Yeni Yaklaşımlar

(New Approaches in Choir in the Axis of Dalcroze Teaching)

15

yeteneklerini geliştirmede ve performanslarını artırmada önemli bir rol oynamaktadır. Şarkı söylemede beden katılımları, müzikal dinamik değişikliklerin fiziksel olarak hissedilmesini mümkün kılar. Ses, müzik ve hareket bütünleşmesi sayesinde de tınısal bütünlük sağlanarak yaratıcı, aktif ve nitelikli bir çalışma ortamı gerçekleşir. Bu sayede de, nitelikli çalışma ortamı ile etkin tını atmosferi oluşmaktadır.

Tını, müziğin ruhsal ve teknik derinliğini belirleyen önemli bir unsurdur. Doğru eğitim, geniş repertuar ve sahne deneyimi, çocukların tınlarını iyileştirmelerine ve geliştirmelerine yardımcı olur. Bu sayede, koroların hem müzikal kaliteleri artar hem de çocukların toplumsal ve duygusal gelişimine katkıda bulunur. Crosby (2008), hareket ve jestlerin koro performansına olan katkısını şu şekilde ifade etmiştir:

Dansçılar ve çalgı icracıları performanslarında bedensel jest ve hareketleri ustalıkla kullanırken, koro şarkıcılarının genelinde bu pratikten yoksun olmaları dikkat çekicidir. Şarkı söyleme sürecindeki fiziksel hareketler, özellikle nefes alma ve ses tellerinin titreşimi açısından önemlidir. Bu nedenle, şeflerin provalarda hareketi teşvik etmeleri son derece önemlidir. Müziğin sadece vokal olarak değil, beden dili ve jestlerle de ifade edilmesi, koro şarkıcılarının sahnedeki performanslarını zenginleştirir ve izleyicilere daha etkili bir deneyim sunar (s. 34).

Çocuk korolarında Dalcroze yaklaşımının uygulanması, tınların geliştirilmesine ve müziğin daha etkili bir şekilde öğrenilmesine katkı sağlamaktadır. Bu yöntem, müziği bedensel hareketlerle öğrenmeyi temel alarak öğrencilere müziği içselleştirmeleri ve duygusal olarak ifade etmeleri konusunda destek olmaktadır. Beden ve müzik arasındaki bağın güçlendirilmesi, çocukların tınlarını daha duyarlı ve etkileyici bir şekilde kullanmalarını sağlamaktadır. Koro çalışmaları kapsamında bazı temel Dalcroze uygulamalarına örnek olarak aşağıdaki çalışmalar önerilebilir:

Legato Cümle Yapısında Şarkının Cümlelerini Hissetmek ve Kontrollü Nefes Kullanımı

Şarkının cümleleri, müziği anlamak, hissetmek ve kontrollü nefes kullanımı ile bütünleştirmek için çeşitli uygulamalarla çalışılabilir. Bu süreci daha etkili hale getirmek ve öğrencilerin müziği derinlemesine kavrayabilmesini sağlamak amacıyla şu adımlar izlenebilir:

"Beşeri Bilimler ve Sanat Dergisi"
"International Journal of Humanities and Art"
[trk dergisi/2024]

e-ISSN:2757-6388

Cilt/Volume:5

Sayı/Issue:1

- a) Piyano Eşliği ve Nefes Çalışması: Öğrenciler, çalışılan şarkıyı piyano eşliğinde dinlerken sadece nefeslerini kullanarak uzun ve kesintisiz bir şekilde müziğe eşlik edebilirler. Bu uygulama, nefes kontrolünü geliştirirken aynı zamanda müziğin cümlelerini bir bütün olarak hissetmelerine olanak tanır.
- b) Müzik Cümlelerini Kol Hareketleriyle Canlandırma: Öğrenciler, müzik cümlelerinin grafiğini kollarıyla dairesel hareketler yaparak canlandırabilirler. Bu şekilde, müziğin akışını bedenleriyle hissederek cümleler arasındaki bağlantıyı güçlendirebilirler.
- c) Yürüme ve Nefes Kontrolü Çalışması: Çalışma alanında yürüyerek şarkıyı söyleme uygulaması, nefes kontrolü, cümle farkındalığı ve alan kullanımı konularını ele alır. Öğrenciler, düzenli tempoda adımlarla yürürken şarkının ritmi ve cümle yapılarıyla uyumlu şekilde nefes alıp vererek şarkıya eşlik edebilirler.
- d) Aksesuar Kullanımı: Farklı bir çalışma olarak, şarkının tempo ve duygusuyla uyumlu olarak büyük hareketlerle eşarp, şal, fular veya kurdele gibi bir aksesuar kullanarak şarkıya eşlik edilebilir. Bu uygulama, öğrencilerin şarkıyı bedenleriyle ifade etmelerini ve duygusal bağ kurmalarını destekler.

Bu uygulamalar, öğrencilerin şarkıların yapısını hissetmelerini, kontrollü nefes kullanımını geliştirmelerini ve müzikle daha bütünsel bir uyum içerisinde olmalarını sağlamaktadır. Legato cümle yapısında uygulanan çalışmalar, öğrencilerin müzikal duyarlılıklarını artırırken aynı zamanda şarkıları daha ifade dolu ve etkileyici bir şekilde seslendirmelerine yardımcı olmaktadır.

Staccato Cümle Yapısında Şarkının Cümlelerini Hissetmek ve Kontrollü Nefes Kullanımı

Şarkının cümlelerini kavramak, müzikteki farklı artikülasyon yapılarını hissetmek ve kontrollü diyafram nefesi kullanımını geliştirmek için legato cümle yapılarıyla çalışmak kadar staccato cümle yapılarıyla çalışmak da bir o kadar önemlidir. Staccato cümle yapısıyla yapılan çalışmalar, öğrencilerin müzikal ifade yeteneklerini artırır ve şarkıları daha enerjik ve vurgulu bir şekilde seslendirmelerine olanak tanır. Öğrencilerin müziği daha dinamik ve ritmik bir şekilde deneyimlemelerine yardımcı olmak amacıyla şu adımlar izlenebilir:

- a) Piyano Eşliğinde Staccato Çalışma: Öğrenciler, çalıştıkları şarkıyı piyano eşliğinde dinlerken kısa ve keskin diyafram nefesi ile müziğe eşlik edebilirler. Staccato vurgularıyla şarkının ritmi ve şekilde melodisi üzerinde odaklanarak daha dinamik bir performans sergileyebilirler.

- b) Müzik Cümlelerini Minik Jestlerle İfade Etme: Öğrenciler, şarkının cümle yapısını anlamak ve hissetmek için minik jestlerle eşlik edebilirler. Eller, yüz ve beden hareketleriyle müziğin ritmi ve vurgularını belirginleştirerek şarkı daha etkileyici bir yapıya dönüşür.
- c) Ritmik Yürüyüş: Çalışma alanında müzik eşliğinde, kısa ve minik adımlarla yürüme çalışmalarının yapılması, nefes kontrolü, cümle farkındalığı ve alan kullanım becerilerini geliştirerek, staccato cümle yapısını pekiştirmektedir.

Bu tür uygulamalarla öğrenciler şarkıların dinamiklerini ve ritimlerini daha iyi anlarken aynı zamanda kontrollü nefes kullanımını konusunda daha bilinçli olabilmektedirler.

Dinleme Çalışması: Vokal ve bedensel ısınma aşamasında uygulanabilecek olan dinleme çalışması için aşağıdaki çalışmalar yapılmaktadır:

- a) Ders esnasında dağınık bir şekilde ayakta duran öğrencilerin, koro şefinin belirlediği vokal ("a" veya "o") ile farklı yüksekliklerde sabit bir ses çıkarmaları istenir. Alanda dolaşarak ses çıkaran öğrenciler, şefin anlık olarak seçtiği bir öğrencinin verdiği ses yüksekliğini yakalamak için inici veya çıkıcı glisando tekniğini kullanarak istenen sesi bulmaya çalışırlar. Bu sürecin sonucunda, öğrencilerin sesleri temiz bir unison ile bir araya gelecektir. Bu uygulama, koro öğrencilerinin vokal tekniklerini geliştirerek seslerini kontrol etme becerilerini artırıp, grup içinde uyumlu bir ses bütünlüğü içerisinde temiz bir entonasyon¹ oluşturmalarını sağlayacaktır.
- b) Önceden öğrenilmiş bir şarkının, koro şefinin piyanoda çaldığı tempoda yürüyerek söylenmesi istenir. Ardından, şarkı söylerken kollar kullanılarak ölçü vuruşları büyük hareketlerle uygulanır. Daha sonra, şefin belirlediği bir sinyalle (hop = ana tempoya göre iki misli yavaş, hip = ana tempoya göre iki misli hızlı), şarkıya önceden belirlenmiş sabit bir tempoda bu değişimlere adapte olunur. Bu uygulama sayesinde öğrencilerin, ritim ve tempo değişimlerine uyum sağlayarak müzikal eseri farklı hızlarda icra etme ve değişken tempoya adapte olabilme becerilerini geliştirir.

Beden Perküsyonu: Beden perküsyonu, vücut sesleriyle müziği ifade etme ve ritmik desenler oluşturma üzerine odaklanır. Senkronizasyon, koordinasyon ve dikkat gibi müzikal becerilerin geliştirilmesine katkıda bulunur. Beden perküsyonu, poliritmik yapıya uyan şarkılarla birlikte

¹ Entonasyon (İntonation): Ses yüksekliğinin, derecelerinin uyumlu kontrolüyle tam sesi verebilmek (Aktüze, 2003: 256)

uygulanarak ritmik çalışmaların temelini oluşturur. Bu çalışma, poliritmik yapıyı anlama ve icra etme becerisini geliştirmek için idealdir.

Ritmik uygulamalar, çalışmanın içeriğine ve öğrencilerin ihtiyacına göre çeşitlendirilebilir. Bu uygulamalar, öğrencilere farklı ritmik kalıplar ve desenler üzerinde çalışma fırsatı sunar. Öğrencilerin ritmik duyarlılıklarını artırarak müzikal becerilerini geliştirmelerine ve grup içinde uyumlu bir şekilde çalışmalarına olanak tanır.

Sonuç

Müzik eğitiminde önemli bir yöntem olarak kabul edilen Dalcroze yaklaşımı, özellikle çocuk korolarında uygulandığında çocukların müziği daha derinlemesine algılamalarını sağlayarak dinamikleri zenginleştirip koronun performansını artırmada kritik bir rol oynadığı saptanmıştır. Bahsi geçen yöntem, kişinin müzikal duyarlılığını, hareket bilincini, oto kontrolünü, koordinasyon ve konsantrasyonunu geliştirerek bedene zaman-mekan içerisinde enerjisiyi doğru bir biçimde kullanma yetisi kazandırdığı görülmüştür.

Konservatuvar koro derslerinde Geleneksel ve Dalcroze öğretisi yaklaşımlarıyla yapılan çalışmalar gözlemlenmiş, bu çalışmaların sonucunda Dalcroze öğretisi anlayışı çerçevesinde öğrencilerin koro dersindeki motivasyon ve konsantrasyonlarının arttığı, derse karşı daha istekli oldukları, çalışma boyunca birbirini daha iyi dinledikleri, şarkı söylerken kendilerini daha iyi ifade ettikleri, doğru duruş ve söyleme pozisyonundaki farkındalıklarının arttığı tespit edilmiştir. Duruş ve şarkı söyleme pozisyonunu kontrol edebilen öğrencilerde özgüvenin arttığı gözlemlenmiş, bunun da koronun tınısında ve dinamiğinde olumlu etkiler yaptığı saptanmıştır. Geleneksel oturma düzeninde uygulanan koro derslerinde koro üyelerinin enerjisinin daha düşük olduğu, dolayısıyla müzikal ifadenin de daha zayıf olduğu görülmüştür. Buna karşılık Dalcroze yöntemiyle gerçekleştirilen uygulamaların, öğrencilerin müzikal gelişimine önemli katkılar sağladığı fark edilmiştir. Dalcroze yöntemi, müziği beden, zihin ve duyu bütünlüğü içinde deneyimleme ve ifade etme fırsatı sunarak öğrencilere benzersiz bir müzik eğitimi deneyimi sunmaktadır. Öğrencilerin müzikal duyarlılıklarını artırarak ritim, tempo, vuruş, zaman, dinamik, artikülasyon gibi temel müzik kavramlarını derinlemesine anlamalarını destekleyerek müzikal yeteneklerini geliştirmektedir.

Dalcroze yaklaşımıyla gerçekleştirilen dersler, öğrencilerin dinleme, konsantrasyon, koordinasyon, disosiasyon, asosiasyon, reaksiyon, refleks, bellek gibi farklı yetilerini geliştirirken aynı zamanda müziği daha özgür ve yaratıcı bir şekilde ifade etmelerini sağlar. Bu sayede çocuk korolarının performansları daha dinamik, etkileyici ve kaliteli hale gelir. Araştırmalar, Dalcroze yaklaşımının öğrencilere özgün benliklerini tanıma ve ifade etme

Dalcroze Öğretisi Ekseninde Koroda Yeni Yaklaşımlar

(New Approaches in Choir in the Axis of Dalcroze Teaching)

19

becerisi kazandırdığını, aynı zamanda uzuvlarını bilinçli bir şekilde kullanarak bedensel ve zihinsel algılarını geliştirdiğini göstermiştir.

Sonuç olarak, Dalcroze yönteminin çocuk korolarında önemli bir pedagojik araç olarak kullanılması, öğrencilerin müzikal deneyimlerini zenginleştirerek bireysel ve grup performanslarını etkili bir biçimde geliştirdiği tespit edilmiştir.

"Beşeri Bilimler ve Sanat Dergisi"
"International Journal of Humanities and Art "
[trk dergisi/2024]

e-ISSN:2757-6388

Cilt/Volume:5

Sayı/Issue:1

Kaynakça / Reference

- Aktüze, İ. (2003). Müziği okumak. İstanbul: Pan Yayıncılık.
- Aycan, K. (2017). Hareket, Konuşma Ve Şarkı Söyleme Odaklı Elementer Ses Eğitimi Uygulamaları, *Journal of Turkish Studies*, Volüm 12/14, s. 1-18: Ankara.
- Değer, A. Ç., Aytepe Ç. (2014). Çocuk Korolarında Temel Müzik Eğitimi 2, Ankara: Punto Grafik Tasarım Matbaacılık Hizmetleri.
- Demirçe Altıntaş, P. (2022). Cumhuriyet Dönemi Modernleşme Sürecinde Türk Müziği Politikaları, *İdil Dergisi*, Ekim, s. 1507-1515
- Bachmann, M.L. (1995). *Dalcroze Today*. Editör: Stewart R., Çevirmen: Parlett,D. New York: Oxford University Press.
- Crosby, A. (2008). Dalcroze's Eurhythmic Techniques for the Choral Rehearsal: MOVING To O Magnum Mysterium. *The Choral Journal*, 48(11), 30.
- Dalcroze, E.J (1967). *Rhythm, Music And Education By Emile Jaques-Dalcroze*, Translated From The French By Harold F. Rubinstein; 1967, The Riverside Press Ltd. London.
- Jaques-Dalcroze, E. (1939). *Ear Training Music and Movement Games And Preliminary Exercises in Ear-training, Singing, and Rhythmic Movement*. Çev: The Dalcroze School,London. Charles Huguenin, Switzerland. 1939.
- Jaques-Dalcroze, E. (1967). *Rhythm, Music and Education*. The Dalcroze Society. New Edition, England 1967.
- Kemalbay, E. (2004). Müzikte RitmikDisiplinin Amaçları, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Devlet Konservatuarı'ndaki Uygulama Biçimleri. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul
- Kemalbay Eren, E. (2019). Emile Jaques-Dalcroze Ve Ritmik Yöntemi, *Eurasian Journal of Music and Dance* (14), 131-145. <https://doi.org/10.31722/ejmd.584371>.
- Say,A. (2019). Müziğin Kitabı, Isık Yayınları 4. Basım, Şubat 2019, İstanbul
- Spector, I. (1990). *Rhythm and life: the work of Emile Jaques-Dalcroze*. New York: Pendragon Press Stuyvesant.
- TÜRKMENE. E.F., GÖNCÜ İ.Ö. (2018). Amatör Çocuk Korosu Üyelerinin Kodaly Yönteminin Koro Çalışmalarında Kullanımına İlişkin Görüşleri, *Journal of Turkish Studies*, Volüm 13/10, s. 903-919: Ankara.

<https://www.diyaftram.gen.tr/solunum-sistemi-diyaftram.html>

Dalcroze Öğretisi Ekseninde Koroda Yeni Yaklaşımlar

(New Approaches in Choir in the Axis of Dalcroze Teaching)

21

<https://quizlet.com/explanations/questions/draw-and-label-the-following-major-parts-of-the-respiratory-system-on-the-sagittal-head-diagram-epiglottis-pharynx-trachea-nasal-cavity-c5c2d9cf-a8712c04-10b6-44ff-b651-dff5946c1aa0>

<https://www.rrauction.com/auctions/lot-detail/33554110471575-emile-jaques-dalcroze>

<https://dalcroze.com/dalcroze-eurhythmics/emile-jaques-dalcroze/>

"Beşeri Bilimler ve Sanat Dergisi"
"International Journal of Humanities and Art "
[trk dergisi/2024]

e-ISSN:2757-6388

Cilt/Volume:5

Sayı/Issue:1